

NRK Hordaland v/ Irene Langeland

SAKSBEHANDLAR: MARIA COLLETT KNAGENHJELM

ARKIVKODE: 2014/2355 - 432.3 DATO: 01.07.2014

JOSTEDALSBREEN NASJONALPARK - LØYVE TIL MOTORISERT FERDSLE, FILMING TIL DOKUMENTARSERIE OM NORGE

Vedlagt ligg saksprotokoll med saksframlegg for Jostedalsbreen nasjonalparkstyre frå sak 15/14. Søknaden er godkjent på vilkår, vedtaket følger av side tre i dette dokumentet.

Vi gjer merksam på at de må ha løyve frå kommunane de skal fly i, samt frå Breheimen nasjonalparkstyre. Grunneigar har sjølvstendig rett til å nekte motorisert ferdsle på si eigedom, og må også gje løyve.

Klage

Vedtaket kan klagast inn til Klima- og miljødepartementet av partar i saka eller andre som har rettsleg klageinteresse, med ein frist på 3 veker jf. forvaltningslova § 28. Klagen skal sendast nasjonalparkstyret v/sekretariatet, som kan gje nærare opplysningar om klagerett og rett til å sjå saksdokument.

Med helsing

Ivar Kvalen

Leiar Jostedalsbreen nasjonalparkstyre

Maria C. Knagenhjelm

nasjonalparkforvaltar, sekretær

Dokumentet er elektronisk signert.

Kopi pr e-post til:
SNO Jostedalsbreen
Miljødirektoratet
Luster kommune
Stryn kommune
Breheimen nasjonalparkstyre
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane

Arkivsaksnr: 2014/2355-0

Saksbehandlar: Maria Collett Knagenhjelm

Dato: 23.06.2014

Utval	Utvalgssak	Møtedato
Jostedalsbreen nasjonalparkstyre	15/14	26.06.2014

Jostedalsbreen nasjonalpark - løyve til motorisert ferdsle, filming til dokumentarserie om Norge

Innstilling frå forvaltaren

NRK v/ Irene Langeland får løyve til motorisert ferdsle med helikopter i Jostedalsbreen nasjonalpark med heimel i naturmangfaldlova § 48. Filminga skal nyttast i ein dokumentarserie om natur og geologi i Norge, og det er primært område Kjenndalsbreen og Skåla som skal filmast. Briksdalsbreen kan filmast frå utanfor lågsflygingssona 300 moh.

Løyve vert gitt på vilkår av at:

- 1) Helikoptertransporten skal gjennomførast i løpet av ein (1) dag i veke 32 - 2014, unnateke laurdag og sundag. Dersom dårleg vær forhindrar flyging, kan eit seinare tidspunkt vurderast etter dialog med forvaltninga.
- 2) Det skal kome fram i dokumentaren at dei filma områda ligg i Jostedalsbreen nasjonalpark.
- 3) Helikopter eller anna motorisert ferdsle skal ikkje synast eller omtalast særskild i dokumentaren.
- 4) Under helikoptertransporten skal det takast omsyn til dyreliv og folk på tur i området slik at ein så langt som mogleg unngår å uroe desse.
- 5) Helikoptertransporten skal avgrense seg til det som er strengt naudsynt.
- 6) Statens naturoppsyn Jostedalsbreen ved Anne Rudsengen (tlf. 959 63 888) skal varslast på førehand om kva for dagar de skal gjennomføre helikoptertransporten.

Jostedalsbreen nasjonalparkstyre skal ha skriftleg tilbakemelding innan 1.10.14 om gjennomført helikoptertransport.

Saksprotokoll i Jostedalsbreen nasjonalparkstyre - 26.06.2014

Handsaming i møte

Samrøystes vedteke.

Vedtak

NRK v/ Irene Langeland får løyve til motorisert ferdsle med helikopter i Jostedalsbreen nasjonalpark med heimel i naturmangfoldlova § 48. Filminga skal nyttast i ein dokumentarserie om natur og geologi i Norge, og det er primært områda Kjenndalsbreen og Skåla som skal filmast. Briksdalsbreen kan filmast frå utanfor lågsflygingssona 300 moh.

Løyve vert gitt på vilkår av at:

1. Helikoptertransporten skal gjennomførast i løpet av ein (1) dag i veke 32 - 2014, unnateke laurdag og sundag. Dersom dårleg vær forhindrar flyging, kan eit seinare tidspunkt vurderast etter dialog med forvaltninga.
2. Det skal kome fram i dokumentaren at dei filma områda ligg i Jostedalsbreen nasjonalpark.
3. Helikopter eller anna motorisert ferdsle skal ikkje synast eller omtalast særskild i dokumentaren.
4. Under helikoptertransporten skal det takast omsyn til dyreliv og folk på tur i området slik at ein så langt som mogleg unngår å uroe desse.
5. Helikoptertransporten skal avgrense seg til det som er strengt naudsynt.
6. Statens naturoppsyn Jostedalsbreen ved Anne Rudsengen (tlf. 959 63 888) skal varslast på førehand om kva for dagar de skal gjennomføre helikoptertransporten.

Jostedalsbreen nasjonalparkstyre skal ha skriftleg tilbakemelding innan 1.10.14 om gjennomført helikoptertransport.

Saksopplysningar

Dokument i saka:

- Søknad frå NRK Hordaland v/ Irene Langeland
- Naturmangfoldlova
- Forskrift for Jostedalsbreen nasjonalpark
- Forvaltningsplan for Jostedalsbreen nasjonalpark

Søknaden:

NRK skal lage ein dokumentarserie som skal fokusere på natur og geologi i Norge. Serien skal visast på NRK1 våren 2016. Dei skriv i søknaden at målet med serien er å gje sjåarane ei auka forståing av verneverdige område og at dei må takast vare på for framtida.

Søknaden er underskrive Irene Langeland frå NRK Hordaland, og mykje av planlegginga er det journalist Rebecca Strand som har gjort. Sekretariatet har snakka med begge to pr telefon. Mykje av opptaka er planlagt utført med helikopter og drone, men det er kun omsøkt helikopterflyging i Jostedalsbreen nasjonalpark.

NRK har tidlegare utført filming til same serien m.a. over Folgefonna. Filminga er planlagt i veke 32, og dei ønskjer både å filme i Breheimen og Jostedalsbreen nasjonalparkar. Pr telefon fortalte søkjar at dei planlegg å fly nordvest frå Juvasshytta og mot Stryn. Dei ønskjer å filme Sognefjellsvegen, Briksdalsbreen, Kjenndalsbreen og Skålatårnet. Totalt ønskjer dei å filme alt på ein dag, og dei rekna å nytte om lag 4-5 timer i helikopter. Kameraet som dei filmar med, Cineflex, er festa under helikopteret og har stor rekkevidde på zoomen. Dei meiner då at det stort sett ikkje er naudsynt å fly under 300 meter, men ønskjer å kunne ha høvet dersom det er særskilte element i landskapet dei ønskjer å fokusere på.

Lovgrunnlag:

Motorferdsle, inkludert landing med luftfartøy og lågtflyging mindre enn 300 m over bakken, er forbode i Jostedalsbreen nasjonalpark (verneforskrifta pkt. IV, 4.1). Det er ikkje heimel i verneforskrifta til å gi løyve til motorferdsel til det omsøkte føremålet. Søknaden må difor vurderast etter § 48 i naturmangfaldlova (nml.) som erstattar den generelle dispensasjonsheimelen i verneforskrifta pkt. VI. I nml. § 48 står det at *«forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak frå et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig»*.

Verneforskrifta pkt. IV, 4.3, 5. avsnitt skal leggjast til grunn for løyve etter verneforskrifta pkt. IV, 4.3, men det er òg naturleg at avsnittet er retningsgjevande for eventuelle løyve etter nml. § 48: *«Før eventuelt løyve vert gjeve skal trongen for transport vurderast mot moglege skadar og ulemper og i høve til eit mål om å redusere motorferdsla til eit minimum. Andre transportmetodar og kombinasjonar av fleire transportoppdrag skal òg vurderast.»*

Vurdering

Naturen sine eigne lydar, «stillheit» og fråver av motordur og motoriserte køyretøy er ein viktig kvalitet ved urørd natur. Det er difor eit mål å halde motorisert ferdsel i Jostedalsbreen nasjonalpark på eit minimum.

I forvaltningsplanen for Jostedalsbreen nasjonalpark står følgjande om motorisert ferdsel til den typen føremål det er søkt om her:

«Transportbehov for mediaoppdrag skal handsamast etter den spesielle unntaksparagrafen i verneforskrifta (pkt. VI) og vil bli vurdert konkret. I utgangspunktet vil berre ikkje-kommersielle tiltak som utgjer særlege tilfelle og med innhald i tråd med føremålet med vern, som t.d. opplysningsfilmar om verneområdet få løyve. Reklamefilmar, spelefilmar o.l. bør leggjast andre stader utanfor nasjonalparken.»

For at ein skal kunne gi ein dispensasjon etter nml. § 48 må tiltaket ikkje stride mot verneføremålet og ikkje påverke verneverdiane nemneverdig. Dersom desse to vilkåra er oppfylte er det opp til forvaltningsmyndigheita sitt skjønn, innanfor rammene av alminneleg forvaltningsrettslege reglar og retningslinjer og instruksar frå overordna myndigheit, å vurdere om det skal gis dispensasjon. Forvaltningsmyndigheita bør særleg vurdere konsekvensane av ein dispensasjon, til dømes om det kan kome liknande søknader på same grunnlag. Dispensasjon etter nml. § 48 kan ikkje brukast til å utvide den ramma som er trekt opp i vernevedtaket.

Føremålet med vernet av Jostedalsbreen nasjonalpark er (jf. verneforskrifta pkt. III):

- å verne eit stort, variert og verdfullt breområde med tilhøyrande område frå lågland til høg fjell, med plante- og dyreliv og geologiske førekomstar i naturleg eller i det vesentlege naturleg tilstand.

- å gje høve til naturoppleving gjennom utøving av tradisjonelt friluftsliv som er lite avhengig av teknisk tilrettelegging.

- å verne om kulturminne og kulturlandskap.

Som det går fram av forvaltningsplanen er det berre aktuelt å gi løyve til motorisert ferdsel til tiltak som har innhald i tråd med føremålet med vernet. Etter forvaltaren si oppfatning verkar det som om føremålet med serien kjem inn under kategorien opplysningsfilm der den natur og geologi er sentrale tema. Det er avgjerande at filmen formidlar naturverdiane i Jostedalsbreen nasjonalpark, og at det kjem fram at området er del av ein nasjonalpark, og dette bør vere eit vilkår for eit eventuelt løyve. Filmen kan på den måten få ein nytteverdi.

Helikoptertransport kan vere skadeleg i form av støy og forstyrning. Dette kan vere skadeleg for naturmangfaldet (dyreliv) og vere forstyrrande på folk i området, og difor vere i konflikt med verneføremålet, som blant anna er å gje høve til naturoppleving gjennom utøving av tradisjonelt friluftsliv. Forvaltaren kjenner ikkje til at det er registrert spesielt sårbart biologisk mangfald i området som kan bli skadelidande av helikoptertransporten.

Erfaring frå 20 år med forvaltning har gitt forvaltningsstyresmakta god oversikt over naturmangfaldet i området, og eg vurderer kunnskapsgrunnlaget til å vere tilstrekkeleg til å vurdere søknaden (jf. nml. § 8). Det er ganske omfattande bruk av motorisert ferdsel til Skålatårnet. Samtidig er det stor ferdsel av turgåarar. Det er veldig mange turistar inn mot Briksdalsbreen. Sekretariatet diskuterte dette med NRK, og dei sa at dei kunne heller fokusere meir på Kjenndalsbreen, og heller filme Briksdalsbreen frå ein lengre avstand for ikkje å uroe folk for mykje.

Ein kan diskutere om samla påverknad på området rundt Skåla kan vere i meste laget (jf. nml. § 10), og om bruken av motorisert ferdsel i området kan påverke verneverdiane nemneverdig. Pr i dag har vi ikkje informasjon som tyder på at samla belastning på økosystemet er for stor, men vi bør vere på vakt for ei utvikling mot stadig meir aktivitet i dette området.

Sidan det er til dels mykje motorisert ferdsel i området rundt Skåla bør det stillast vilkår som sikrar at helikopterflyginga ikkje fører til unødvendig uroing av friluftslivet, som til dømes at løyvet ikkje gjeld for laurdagar og sundagar, då det erfaringsmessig er flest turgåarar i området desse dagane. Det bør heller ikkje flygast under lågtflygingsgrensa i Briksdalsbreen, då dette er i den travlaste sesongen for turistverksemdene der.

Helikoptertransport er i utgangspunktet ikkje venta å føre til direkte skade på naturmangfaldet, men ved eventuelle utslepp og liknande vil tiltakshavar måtte dekke kostnadane ved å hindre eller avgrense skadar på naturmangfaldet (jf. nml. § 11). Bruk av helikopter til filminga er sett på som den mest hensiktsmessige i forhold til andre typar motorisert ferdsel (jf. nml. § 12).